

UDVARHELYI HIRADÓ

SZÉPIRODALMI, TÁRSADALMI, KÖZGAZDASÁGI HETILAP.

Előfizetési árak:

Egész évre 8 kor. fél évre 4 kor. negyed évre 2 korona.
Egy szám ára 16 fil. — Községek-, körjegyzők- és tanítóknak
egész évre 6 kor. — Megjelen hetenként egyszer, vasárnap.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos:

Becsek Aladár.

Főmunkatárs: **Cs. Szabó Kálmán.**

Hirdetések a legolcsóbban számíttatnak. A bélyeg díj
külön minden beiktatásnál 60 fil. Nyilttér sora 50. fil.
A hirdetés és nyilttér díja előre fizetendő.

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Becsek D. Fia könyvnyomda

800,000 korona.

Székelyudvarhely város képviselőtestülete 14-én tartott közgyűlése alkalmával újra, s isten tudja hányadszor tárgyalta egy nagyobb kölcsönnek a felvételét, természetesen ősi, bevett szokás szerint, eredménytelenül.

Ólomsúlylyal nehezedik a fásultság, a közöny, a megnyugvó lemondás erre a városra. Minek haladni, minek beszélni, minek írni? Az a régi rendszer, mely következetes folytatása a régi városi patricziusi uralomnak, mintha vasnál is erősebb anyagból volna.

Hiába minden támadás, minden kritika, átörni eddig nem sikerült.

Ez a tudat áztatta át középosztályunkat. Ezért hallgat akkor is, midőn maga a városháza kongatja a vészharangot. A deficit hatalmas, új adók fenyegetnek, de Székelyudvarhely néma-Hadd csinálják a dolgot a város vezetői maguk. Bármint határozzanak, a kedélyes városatya aláztatosan aláveti magát, de biz ő a közgyűlésre el nem megy.

Évek hosszú során hozzá szoktak a városi képviselők az indolenciához, s így nem érezte e város belső nyomorúságát; mámorban teltek el az idők. De most itt van a katzenjammer. A mindennapi, komoly munka napjai és gondjai föltárják a helyzetet. A mérleg elkészült és az eredmény deficit. Szomorú képét nyújtja városunk jelenlegi állapotának, melynek egyetlen gyógyítható oldala: egy nagyobb törlesztéses kölcsön 50, vagy több évre való felvétele, az adósságok konvertálása, az elmulasztottak — (városház, vágóhid, aszfalt, sétatér, piacrendezés) — utánpótlása olyanformán, hogy azt már mi is élvezhessük, azonban annak terhehez unokáink is hozzájáruljanak.

Az bizonyos, hogy adósságot csinálni a legkellemetlenebb, de hát, én édes istenem, miképen lehessen másképen cselekedni, ha az az adott körülmények között a leghelyesebb és egyetlen megoldás.

Székelyudvarhely város népességének javarésze iparos és kereskedő. A barbár harmadik osztályu kereseti adó a maga tiz százalékos adókulcsával azt a réteget már súlyosan megterhelte. A rideg törvény mellett derekasan működnek az adókiadó bizottságok. Mintha nem is polgárokból, hanem fiánczokból alakulnának, három esztendőről három esztendőre fölemelik a polgár adóját egyszerűen azért, mert akinek hosszú élete van a földön, az fizessen több adót.

Ilyen körülmények között természetesen nagyon számot kell vetni a viszonyokkal, nehogy a városi polgárokat a magas kereseti adónak magas pótdózával terheljék meg s tegyék tönkre existenciájukat.

Ez említett közgyűlés elé Gyarmathy polgármester egy alapos számadást beterjesztett, melyben elfogadhatólag megindokolja, hogy a 800,000 koronás kölcsön mellett is mindössze 2% pótdó fogja a polgárságot terhelni.

Ez mindössze nem sok, tagadhatatlanul kevés azokért az újításokért, amelyeket érte nye-

rünk, és legfőképpen akkor kevés, ha figyelembe vesszük azt, hogy ennek a kölcsönnek az elejtése esetén, a pótdó nem kettő, hanem igenis, mint az idej pótdóból is kitetszik, 16% lesz, a mely a sok toldozás-foldozással még mindig emelkedhetik.

Maga a közgyűlés, melyen tárgyalásra volt felvéve az a mindnyájunkat nagyon is közlelő érdeklő, évtizedekre kiható mozzanat, nagyon különös képét mutatta be egy autonom-testületnek. A hatvan és egynehány városatya közül mindössze 20-30 volt jelen, akik közül fele újra csak a legnagyobb egykedvűséggel hallgatta végig azt a vitát, a mely a kölcsön megszavazását megelőzte.

Természetesen ezen kérdésben, mint minden közügyben, csak annak a véleménye lehet komoly, számbavehető, aki azt nem egyéni szempontból fogja elbírálni, aki adatok alapján az összes városi ügyeket vizsgálja s összehasonlítja az eddig elért eredményeket az elérendőkkel és más városok jó példáival; aki nem szívárványt, vagyis elérhetetlen, megvalósíthatatlan álmokat, hanem reális, tehát kivihető tervet mutat, melylyel nem csak városunk emelkedéséhez járulunk, hanem az adófizető polgárság terheit sem szaporítjuk, megélhetése elé nem vetünk gátot. Azt kell tehát tekinteni, hogy valami jó-e, hasznos-e, szükséges-e egy egész város közönségének.

Pedig a korral paklizni nem lehet!

Valóban itt az ideje, hogy mindazok, kik a közélet forumán szerepelnek, egyesüljenek abban a közös elhatározásban, hogy ezt a várost, melyhez minket minden köt, megszabadítsuk attól a nagy válságtól, melybe az évek hosszú során át folytatott gazdálkodás és a miatt előállott pénzügyi mizeriák juttatták.

A közgyűlés többsége megszavazta ugyan a kölcsön felvételét, de mit ér az, ha csak annyian voltak jelen, hogy újabb tárgyalásra kellett a kérdést kitűzni. Miképpen volt lehetséges, hogy egy város életében megtörténhessék az, hogy a midőn egy olyan törzsgyökeres javításra szükséges kölcsön tárgyalása volt felvéve napirendre, a bizottsági tagoknak még fele sem jelent meg?

Szabad volt-e akkor indolenciát mutatni, a midőn városunk jólétéről, haladásáról volt szó; arról a városról, melynek szeretjük multját sok szenvedéséért, szeretjük jelenét, melyhez köt egész ragaszkodásunk és kegyeletünk, mert benne van otthonunk, családunk, társaságunk, ifjuságunk, benne van öregségünk, sirhelyünk és jó emlékezetünk.

De az otthonnak ez a szeretete tévedésbe ejthet benünket olyankor, mikor hiányok pótlásáról van szó. A multtal s emlékeivel együtt ragaszkodhatunk az egyszerűség és igénytelenség czime alatt a fogyatkozásokhoz is. Pedig azt az édes otthont annál szebbnek, annál edesebbnek fogjuk találni, minél kevesebb hiány van benne, minél tisztább, minél rendesebb, tökéletesebb lesz, a melyet elérhetünk ennek a kölcsönnek a megszavazása által anélkül, hogy újabb terheket rónánk magunkra.

Pesszimisták a fejüket csóválják e hihetetlennek tetsző dolog hallattára, azonban ha alaposan bepillantanak a dolgok mélyébe, s nem hisznek a külszínnek, bizonyára csakhamar meg fognak győződni arról, hogy mennyire nincsen igazuk, s milyen elodázhatatlan életszükségletekre kell az a bizonyos 800,000 korona.

2%-os megyei pótdó.

— Udvarhelyvármegye közgyűlése. —

Udvarhelyvármegye törvényhatósági bizottsága 16-án tartotta *Hollaki* főispán elnökle mellett első rendes közgyűlését.

A vármegyeház homlokzatán ott csapkodta a hideg vizes, havas szél a nagy nemzeti trikolor, a mely még a tegnapi napról maradt künn. Benn a nagyteremben is egyelőre olyan őszi hangulat volt; a bizottság tagjai fázósan ültek székeiken, mivel a nagyterem csak későbbre fűlt ki.

A gyűlés kezdete előtt természetesen a tegnapi előleges választó értekezletről volt szó, amelyen megállapodás történt ugy az árvaszéki elnök, mint a pénztárnok személyében, ami annál is könnyebben ment, mivel sem itt, sem ott nem volt ellenjelölt.

Szótartotték a nyugdíjalap elégtelensége következtében szükségessé vált 2%-os pótdót.

— Igen nagyon rossz ember volna már az, aki a közigazgatási tisztviselők jövedelembeli állapotát megirigyelné — szolt az egyik megyeatya. A munkabeli állapotokhoz itt-ott talán még szó férhetne, de azt is a tulterheltség okozhatja, azonban a jövedelmekről nincs mit beszélni. Ezek mizerábilisok.

— Természetesen hogy az s így tehát szóba sem jöhet az az eset, hogy az amugy is csekély nyugdíjából vonassék le annyi, hogy a felmerült hiány fedeztessék. Ez egész egyszerűen csak a megye tekintélyének rovására történhetne meg.

A dolog tényleg úgy áll, hogy még 1895. év óta folyton növekednek a nyugdíj adósságai, ugyanarra, hogy jelenleg immár 10354 koronát tesznek ki, amelyre ez évben fedezet nincsen. Ennek következtében került a törvényhatóság abba a kényszerhelyzetbe, hol tertium non datur, mivel vagy megszavazza a deficitre szükséges 2%-os pótdót vagy pediglen bekövetkezik az az eset, hogy a már megállapított nyugdíjakból az összeget aránylagosan levonásba veszi, amivel természetesen az az abszurd eset járna, hogy a nyugdíjélvezőket illetményeiknek mintegy kétharmadától fosztaná meg, ami még elvi akadályokba is ütközik, amennyiben a legutóbb tartott közgyűlés kimondotta, hogy a szabályrendelet ama részét, amely az aránylagos levonásra vonatkozik, hatályon kívül helyezi. Ilyen körülmények között kellett az alispánnak a közönség ezen újabb megterhelését a törvényhatóságtól kérni.

A gyűlést *Hollaki* főispán kilencz óra után kévéssel nyitotta meg. A szép számmal összegyűlt bizottsági tagokat röviden üdvözölte s a jegyzőkönyv vezetésére gróf *Lázár* főjegyzőt kérte föl.

A tárgysorozat első pontját képezte a 2%-os pótdó megszavazása. Az ügyet dr. *Damokos* adta elő s indokolta meg. Az alispán javaslata mellett elsőnek *Ugron János* szólalt föl, aki hosszasan foglalkozott a dologgal s azt elfogadásra ajánlta. Az ügyet a főispán névszerinti szavazás alá bocsátotta s azt a közgyűlés 60 szóval 3 ellenében megszavazta.

A választások alá a megüresedett árvaszéki és pénztárnoki állások kerültek. Az önkormányzati testület legszebb és kétségtelenül legfontosabb joga a tisztviselők választása — melyet ez alkalommal is gyakoroltak a bizottsági tagok — mely jogokat a legkardinálisabb jogoknak ismerik el, ez alkalommal

minden nagyobb emóció nélkül történtek meg. Az árvaszéki elnöki állásra *Ferenczy Gyula*, a pénztárnoki állásra pedig *Góthárd János* választották meg egyhangulag, akik az esküt nyomban le is tették.

Dr. *Damokos* alispán terjedelmes jelentését, kevés észrevétellel tudomásul vették.

Póttárgysorozatra volt felvéve a telefon ügyben előterjesztendő jelentés. Az ügyet már lapunk legutóbbi számában részletesen ismertettük. Az alispán jelentését a közgyűlés tudomásul vette.

Székely-Udvarhely városnak megkötött szerződését a törvényhatóság ez alkalommal is a városhoz visszaküldeni határozta, mivel már a múlt közgyűlésen a cement-keverékre tett kifogást a gyáros nem akceptálta, amihez pedig a törvényhatóság a város érdekében továbbra is ragaszkodik.

A közgyűlés élé *Szabó István* két önálló indítványt adott be. Az elsőben a helybeli törvényeséknél a birói létszám megszorítása végett a miniszterhez felírni kéri, mivel a jelenlegi létszám a folyamatban levő birtokrendezési viszonyok következtében kevés. Második indítványa a törvényhatósági közgyűléseknek ismételt kettőre való leszállítását célozza. A közgyűlés az elsőben a felírni határozott, míg a másodikat az alispánnak kiadta, hogy a jelenlegi 4 gyűlés czélszerű, avagy czélszerűtlenségéről tegyen jelentést a bizottságnak.

A közgyűlés, melynek tárgysorozata a póttárgysorozattal együtt összesen 43 pontból állott, délután 5 órára ért véget, amidőn elnök-főispán köszönetet mondott a bizottság tagjainak komoly higgadt tanácskozásukért. A jegyzőkönyv hitelesítését a közgyűlés tegnap délután eszközölte.

Márczius 15.

Hatalmas nemzeti ünnep lett márczius 15-éből törvény nélkül is, annak ellenére is, hogy beleszólt olykor-olykor egy-egy pártpolitikai akkord, sőt a szocializmus is megvicsorította benne fogait.

A nemzeti érzés azonban elnyomta a diszbarmoniót.

A hazafisággal összeforrott szabadságszeretet megnyilatkozása minden parancsszó, minden törvény és rendelet nélkül, sőt szervezet nélkül is. A nemzeti lobogók díszre magától jelent meg a hársorokon; az emberek összebeszélés nélkül öltöztek ünnepi ruhába.

A nagy nap évfordulóját, történelmünk fénylő napját, a nagy és dicső eszmék ötvenkét éves évfordulóját méltó fényvel, lelkesedéssel ülte meg városunk polgársága. A város lobogódiszben állott.

Az állami hivatalok épületeit kivéve majdnem minden házon ott lengett a nemzeti zászló; vármegyeházon, városházon, az összes tanintézeteken.

Rég ideje, hogy a tél így belenyult a tavaszba, mint az idén. A nagy nap igazi évfordulója volt ez a nap, még ez időben.

Ünnepeltek az iskolák is: ez nap egy iskolában sem tartottak előadást.

A polgárság ünnepe.

Városunk polgársága impozáns módon ünnepelte meg márczius 15-ikét az iparos kör nagytermében. A helyiséget lobogókkal dekorálták s a közönség már két órákor özönlött oda, hogy magának helyet biztosítson.

Az ünnepélyt a zenekar nyitotta meg, mely után a Dalegylet a Hymnuszt énekelte. Majd *Ravasz Árpád* koll. tanár lépett az emelvényre s aposztrofálta ezután röviden, lelkes szavakkal 48 nagy vívmányait. Majd *Fodor Boldizsár*, *Nagy Irma* és *Papp Sándor* szavaltak hazafias költeményeket, közben pedig a Dalegylet énekelte.

Az iskolák ünnepe.

Az ifjúság, a haza jövőjének leendő megteremtői az iskolákban tanáraik, tanítóik vezetésével mellet rendeztek ünnepélyeket.

Az ev. ref. koll. Petőfi-önképzőkörre ünnepélye a szokottnál is nagyobb érdeklődés mellett folyt le. 1. Szózatot énekelte az „Ifjúsági Dalkör”. 2. Elnöki megnyitót mondott Fejes Áron tanár. 3. Talpra magyart szavalta Fosztó Dénes VII. o. t. 4. Puszták fia, Kéler István (hegedű solo, vonós kísérettel), előadta Kovács Lajos VIII., kísérték Pallós István, Szabó Kálmán, Mokesch Frigyes VIII. és Bedő Béla IV. o. tanulók. 5. Alkalmi beszédet tartott Ravasz László önk.-köri titkár, VIII. o. t. 6. Petőfi Hortobágyon, Várady Antaltól, melodráma, szavalta Koncz Ferenc VIII., kísérték Kovács Lajos (hegedű) és Vajda Lo-

ránd (czimbalom) VIII. o. t. 7. Kurucz nótát énekelte az Ifjúsági Dalkör. 8. Trialog Vörösmarty „Árpád ébredése”-ből, előadták Pallos István (Árpád) VIII., Jodál Gábor (költő) és Dávid Emánuel (sirszellem) VII. o. t. 9. Záróbeszédet mondott s a Gidófalvi-ösztöndíjat kiosztotta Gönczi Lajos igazgató. 10. „Marseillaise”-t előadta az Ifjúsági Dalkör és zenekar.

Az állami főreáliskola Eötvös-önképzőkörre a nagy napon a következő sorrenddel tartott ünnepélyt: 1. Coro di Zingaro „Il trovatore” cz. dalműből, előadta az ifj. zenekar. 2. „Ima”, írta Radnai Oszkár VIII., elmondta Balázs Jenő VII. o. t. 3. „Hymnus” Erkeltől, előadta az ifj. ének- és zenekar. 4. „Ünnepi beszéd” tartotta Nagy Gyula VII. o. t. 5. „Talpra magyar” szavalta Keresztes Mihály VIII. o. t. 6. a) „Hunyadi János magyar marsa” régi magyar dal; b) „Toborzó” Arany Jánostól, énekelte az ifj. ének- kar. 7. Felolvasást tartott Keresztes Mihály VII. o. t. 8. „Részlet Katona J. Bánk-bán cz. tragédiájából.” Személyek: Simon, Loschdorfer Kálmán VII., Bank, Ferenczy Géza VI., Petur, Radnai Oszkár VIII., Mikhal, Horváth Dezső VII. o. t. 9. „Induló”, előadta az ifj. zenekar.

A rom. kath. gimnázium Ifjúsági önképzőkörre a nagy nap évfordulóján diszközgyűlést tartott a következő sorrenddel: 1. Elnöki megnyitó beszédet tartott Lajos Ödön VIII. o. t. 2. „Hymnus” Kölcseytől, zenéje Zsashkovszkytól, előadta a főimn. vegyes kara. 8. „Talpra magyar!” Petőfi Sándortól, szavalta Schupiter Győző VIII. o. t. 4. „Deák-induló” Tutsek Ferencztől, előadta az ifj. zenekara. 5. „Márczius 15-ike” írta és felolvasta Miskolczi Endre VIII. o. t. 6. „Rákóczi kesergője” Káldy „Kurucz dalok”-ból, az ifj. zenekar kísérete mellett énekelte Jánosi Béla V. o. tan. 7. „Honvág” Rudnyánszkytól, szavalta Csató Ernő VII. o. t. 8. „Csatadal” Petőfitől, zenéjét szerzette Huber Károly, énekelte az ifj. vegyes kara. 9. „Hunyadi induló” Erkel Ferencztől, előadta az ifj. vegyes kara.

Az egész ország szíve megmozdult, hatalmas dobbanásban, hálaadó imák és zsoltosma szállt az ég felé, buzgó könyörgés az Urhoz, hogy amit oly dicsőn megkezdtek apáink, ne engedje semmivé válni, de szálljon honszerem a szívekbe, áldás a magyarra.

Ujdonságok.

Székelyudvarhely város 1899-ben. A 14-én tartott városi I. rendes közgyűlés elé dr. Gyarmathy polgármester előterjesztette Székelyudvarhely város 1899. évi közigazgatási életének nevezetesebb mozzanatait egy részletes jelentés keretében. A város összes iktatóira 25446 ügydarab érkezett, a melyből 325 drb jött át elintézetlenül a folyó évre. A megelőző évhez viszonyítva, 5627 drbbal volt több. Tanácsülés 80 volt, amelyben 3975 ügydarab láttatott el. Árvaszéki ülés 74 volt 422 ügydarabbal. Az árvaszék iktatójára 944 drb érkezett. A gyámoltak és gondnokoltak tulajdonába tartozó ingatlan vagyon becsértéke 137371 frt 74 kr. Az év folyamán történt nevezetesebb képviselőtestületi határozatok között felemlíti a vasuti kövezetvám szedési jogát; a csizmadia stb. szín kisajátítását, a villamosvilágítás érdekében kötött szerződést; 500,000 frt kölcsönnek a felvételét; az aszfalt szerződés megkötését stb. Piac- és élelmiszerek 52 esetben vizsgáltattak meg. Mészárszékekben próbamérés 59 esetben történt. — A rendőrség iktatójára 5994 drb érkezett. — Az állami anyakönyvi ügyeknél felemlíti, hogy bejegyeztetett 1899. év folyamán 223 születési, 170 halotti és 49 házassági eset. A 224 ujszülött 125 fiu, 98 leány; 193 törvényes, 30 törvénytelen. A 170 haláleset közül 84 fi, 86 nő. A 49 házasságkötésnél egy vallású 29, külön vallású 20 pár. Tanúgy alatt említi föl, hogy összesen 1385 tan- és óvóköteles volt. Az 1898. évben adóban előíratott 61469 frt 28½ kr, melyből 5916 frt 36 kr törülve lett. A közpénztárba az összes bevétel volt 199154 korona 06 fil., kiadás 141841 kor. 50 fil. — Iparigazolvány és engedély 84, építési engedély 61 lett kiadva.

A sz.-udvarhelyi m. kir. állami felső leányiskola által rendezett jótékonycélu hangverseny bevétele 618 korona 50 fillér, kiadása 348 korona 50 fillér, tiszta jövedelem 270 korona. Felülfizettek: öz. Török Pálné urhölgy 1 korona, Schönthal M ur 3 korona, Erenreich A. ur 1 korona, Tomcsa S. ur 1 korona, Koncz Ferencz 50 fillér. Szöllősi Samu ur 10 korona értékben tüzi-fát adományozott. Fogadják a szives adományokért a nyilvánosság előtt is hálás köszönetem nyilvánítását. Székelyudvarhely, 1900. márczius hó 16-án. *Weinberger Fanni*, igazgató.

Ugron Gábor üdvözlése. Az *Ugron Gábor* ellen indított, de meghiusult hajsza alkalmából tömegesen érkeznek Ugron Gáborhoz egyesektől és testületektől üdvözlések. Városunkban egy e czélből alakult rendező bizottság ma délelőtt 12 órákor a Raksányi-féle telken népgyűlést tart. Az evégett kibocsátott felhívás így hangzik:

Székelyek!

A legnagyobb székelyt Ugron Gábort ellenségei rágal-mazzák. Miért? mert rendületlen hiva a magyar haza szabadságának!

Székelyek! Ugron Gábor köztünk született, jertek el tömegesen márczius 18-án vasárnap déli 12 órákor a Raksányi-féle telken tartandó népgyűlésre, tiltakozunk ezen merénylet ellen, és az egész Magyarországnak jelentsük ki, hogy ennek a székely oroszlanak feddhetetlen jellemére, bátorságára, lángeszére, nagy tudására és tiszta hazafiságára pártkülönbség nélkül büszkék vagyunk!

Éljen Ugron Gábor!

Székely-Udvarhelyt, 1900. márczius hó 17-én.

A rendező bizottság.

Egy hó közigazgatása. Udvarhelyvármegye közigazgatási bizottsága *Hollaki Ártur* főispán elnöke mellett 14-én tartotta e havi közigazgatási bizottsági gyűlését, melyen a február havi ügyek nyertek elintéztést. A tagok közül jelen voltak: Dr. *Damokos* Andor, *Sándor* Mózes, *Diószeghy* Samu, *Ádám* Albert, Dr. *Ráczkövy* Samu, Dr. *Válcsik* Ferencz, *Ferenczy* Gyula, Dr. *Keith* Ferencz, *Diemár* Károly, *Roediger* Gyula, *Fás* Gyula kir. erdőmester, *Jung-Cseke* Lajos, *Ugron* János, *Bedő* Ferencz, *Lántzky* Sándor, *Szabó* Gergely, *Menyhárt* András. — Elsőnek alispán tette meg jelentését. Alispáni iktatóra érkezett e hó folyamán 2000, amelyből 1876 ügydarab nyert elintéztést. A pénztár vizsgálata a kiküldött miniszteri számellenőr jelenlétében, megejtetett, hiány nem merült föl. Az utóállítások megtartattak. Jelentésében főlemlíti, hogy a Zetelakán fölmerült himlőjárvány következtében a helyszínén megjelent, s szükségesnek tartotta hogy oda a körorvos legalább nyolcz napra tegye át székhelyét, amit azonban a körorvos nem volt hajlandó teljesíteni, s így ő ellene a fegyelmet elrendelte s helyettesítésével Dr. *Fráth* oláhfalvi orvost bizta meg. Az alispáni jelentéssel kapcsolatban *Ugron* János felhívta a bizottság figyelmét az úrendészeti állapotokra. Az országutakon maholnap nem lehet közlekedni, mivel a kocsimák előtt a szekerek olyan számmal állongálnak, hogy az utat teljesen elfogják, s stoikus nyugalommal hallgatják végig a szekéren ülők az ember kérelmét. Kéri az alispán szigorú intézkedését. Dr. *Damokos* nyomban megadta rá a választ. Olyan kétélű fegyvernek tartja ezt, a mely könnyen elégtelenséget szül, azonban felhívja a szolgabírák figyelmét a törvény szigorú betartására. *Diószeghy* Samu kir. főmérnök felvilágosítás képen mondja, hogy az út-személyzet a közlekedés fenntartására szigorúan utasítva van, azonban az rájuk nézve szinte közveszélyes. — *Ferenczy* Gyula h. árvaszéki elnök a vármegyei árvaszék ügyforgalmáról szólva, felsorolja, hogy iktatóra érkezett 2246, elintéztést nyert 2121 drb. A hó végével 10169 egyén maradt gyámság, illetve gondnokság alatt. Székely-Udvarhely város árvaszékénél a hó végén 11 ügydarab maradt elintézetlen. — Dr. *Ráczkövy* Samu h. tisztifőorvos bejelenti, hogy az egészségügyi állapot az előző hóhoz viszonyítva kedvezőlenebb volt, aminek oka a Sz.-Udvarhelyen és Zetelakán fellépett himlőjárvány volt. A magánorvosi gyakorlatban a légző és emésztő szervek hurutos bántalmái fordultak elő. *Ugron* János a főorvos figyelmét a községek közegészségügyi állapotára hívja fel. A körorvosok havonként egyszer látogatják meg a községeket, a miről a nép nem is bir tudomással. *Ráczkövy* kijelenti, hogy az egyes községekben a látogatási nap már évek óta egy és ugyanaz, így tehát arról a nép tudomással birhat. Ő maga is kevésnek találja a havonkénti egyszeri látogatást, azonban most, a jelen körülmények között, a midőn egy körorvos évi fizetése 400 frt, ezt többször követelni képtelenségnek találja. — *Sándor* Mózes kir. tanfelügyelő bejelenti, hogy a hó folyamán mintegy 15 iskola lett meglátogatva, a melyek mind megfelelnek a követelményeknek. — *Diemár* Károly kir. ügyész jelenti, hogy a központi fogházban 104 elítélt, a kereszteri járásbíróház fogházában 1 vizsgálati, 24 elítélt, a h.-okládi j. b. fogházában 9 vizsgálati, 6 elítélt, összesen 10 vizsgálati és 134 elítélt fogoly volt letartóztatva. A szabályszerű rend és tisztaság a fogházakban fenntartott. — *Roediger* Gyula h. pénzügyigazgató jelentésénél *Ugron* János szóvá tette azt, hogy a parajdi sóbánya nem ad ki sót, hanem az illetőket a helybeli sóáru-dához utasítja, ahol jóval magasabb áron szerezhető

az be. *Roediger* felvilágosításul kijelenti, hogy az nem az ő, hanem a m. újvári sóhivatal hatása körébe tartozik. — *Díószeghy* Samu kir. főmérnök jelentéséből kitűnik, hogy úgy az állami, mint a törvényhatósági utak, valamint azok műtárgyai jók voltak. *Ugron* János itt a kereszturi postahivatalt vette kritika alá, s kéri valami módot találni arra, hogy Sz.-Udvarhely városon alul fekvő községek a napi lapokat ne egy nappal később kapják. Kritika alá veszi a községi jégvermeket is. A bizottság megbizta a főmérnököt, hogy a kolozsvári postaigazgatóságához intézzen átiratot, a postai közlekedés czélszerűbbé tétele végett. A tárgysorozat 50 pontból állott, melynek nagyobb részét adófelszólalások képezték. A gyűlés 12 órakor véget ért.

Anyakönyvi statisztika. Dr. *Damokos* alispánnak a múlt évről tett közigazgatási jelentéséből veszünk ki ez adatokat: 1899. év folyamán a vármegye területén az anyakönyvekbe bejegyzetett élve született 4430, halva született 111, összesen 4541 eset. Ebből volt törvényes 4050, törvénytelen 491, ebből fi 2381, nő 2160. Haláleset bejegyzetett fi 1535, nő 1431, összesen 2966. Házasság kötött 975. A vadházasságban élők száma 1010, ezek gyermekeinek száma 971.

Tanítók háza. Az „Udvarhelymegyei Tanítóegylet” fillérenként összegyűjtött vagyonából 2000 koronát küldött fel a Tanítók házána céljára; ezzel megmutatta az utat, melyen haladva, az ország tanítóiskola megvalósíthatja az oly régen óhajtott Tanítók háza eszméjét. A példa hatása leírhatatlan volt, az ország tanítóegyletei egymással versenyezve sorakoztak az alapítók és gyűjtők taborába, úgy, hogy rövid időn megvásárolhatták azt a házat, melyet ma 30 ezer tanító mond magáénak. De nemcsak az egyletek hoztak erejüket szinte felülmúló áldozatokkal, hanem a tanítószolgálat egyenként és testületenként — belevonva a társadalmat — is hozzájárul ezen nemes intézmény talpkövének megszilárdításához, a Tanítók háza ügyének felkarolásához. Hogy a társadalom is meleg érdeklődéssel viseltetik a tanítók ügye iránt, fényes bizonyítást adott ennek a Parajd és vidékén lakó intelligencia. A parajdi állami iskola tanítótestülete február hó 10-én a Tanítók háza javára táncmulatságot rendezett. Az állami iskola ritka izléssel felkészített egyik tanterme szüfölszigetig megtelt ez alkalommal díszes közönséggel. Az erkölcsileg és anyagilag egyaránt jól sikerült táncmulatság bevételé 180 korona, a kiadás pedig 97 korona 4 fillér s így a tiszta jövedelem 82 korona 96 fillér. Ehez hozzájárultak: Veres Gyula, Reiter Aladár (Kolozsvár) 8 kor. 40 fill., Brozsek Károlyné, Bartos Dénes, Sándor Gyula (Kolozsvár), Heteser-Kálmán (F.-Sótálva), Péter Károly (A.-Sótálva), Lajos Dénes (Rugonfalva) 2—2 korona, Máté István, Vitális Elek, Horváth Zsigmond 1—1 korona, Mekkei Péter, ifj. László Domokos, Weber András, Kuti Károlyné 80—80 fillér, Klör Vilmos, Szűcs Dénes, Pataki József (Sóvárád), Vigh Sándor (Szóvata), Molnár Ödön, ifj. Plepsz József, Zárug János, Mircse Dénes (A.-Sótálva), Szegedi Károly (A.-Sótálva), Biró Domokos (Korond), Ercse Sándor (Mája), Mekkei Péterné, Nagy János, Stein Dávid, Póricz Vilmos, Felméri István (Szt.-Keresztur), Kavacsai Gyula (Makfalva), Válcsik József, Czeke Imre, Kovács Pongrácz (Hodas), Sipos Andor (Sz.-Udvarhely), Erdélyi Ferencz, Ludvig Lajos 40—40 fillér és Tóth András 20 fillér. Ezt megelőzőleg, február hó 3-án ugyancsak a Tanítók háza javára gyermekbál volt, melynek tiszta jövedelme 30 korona 4 fillér szintén az Eötvös alap pénztárához lett felküldve. Ezen 113 korona is minden bizonynyal számottevő porszem a Tanítók házában. Fogadják a felülzétők a rendező bizottság halás köszönetét.

A föltámadás. Gróf *Tolstoj* Leó regénye, két kötetben. Megjelent a Pallas kiadásában, jó magyar fordításban. A nagy író ezen új műve a társadalom korhadat rendszeré ellen harcol a tiszta keresztény tanok alapján. Hatalmas tanait egy történet keretében szövi. Egy szép fiatal leányt, Maszlova Katusát, gyilkosság gyanúja miatt törvény elé idéznek. Az esküdt-szék, bár semmi sem bizonyít a vád igaz volta mellett és a leány egész viselkedése is az ártatlanságot vall: elítéli Szibériára való száműzésre. Katusa mikor a törvény elé állították, lelkében tiszta volt, de teste már a bűné. Az aki ide sodorta, Necludoff, maga is az esküdtök közt van, de nincs elegendő lelki ereje hozzá, hogy nyíltan a leány védelmére kelljen. Mikor aztán tudtára ébredt a leány sorsának, iszonyu lelki furdalásai támadnak. Hibáját jóvá is akarná tenni azzal, hogy Katusát nőül veszi, de már késő. Minden fáradozása, hogy az ítéletet megváltoztassák, kárba vész. Végre is elkiséri a leányt szomorú útjára. — Ebben a regényben *Tolstoj* legérezhetőbb támadja meg a mostani társadalmi rendet s végül is az evangélium tiszta tanítására utal. Nagy hatalmas alkotás, a század egyik legnagyobb írójának mélyeséges bölcselmű hitvallása. *Tolstoj* munkáját a Pallas igen izlése képes borítékkal, mely a regény hősnőjét ábrázolja, látta el, és a tőle megszokott eleganciával állította ki. *Ára a két vaskos kötetnek 5 korona.*

Székeludvarhely város közgyűlése. Székeludvarhely város képviselő testülete folyó hó 14-én tartotta az évi I. rendes közgyűlést, melynek ki-magasló tárgyát természetesen egy 800,000 koronás

kölcsön felvételének megszavazása képezte. *Gyarmathy* polgármester elnöki megnyitójában röviden felelített, hogy igen jól tudja azt, hogy az összehalmozódott hibák gyökeres javítása a népszerűség rovására megy, azonban a kor olyan követelményekkel állott elő, a melyeket többé huzni-halogatni nem lehet. Bizik a képviselő-testület támogatásában, s a józan polgárság ítéletében.

A tárgysorozat első pontját a polgármester évi jelentése képezte, melyet kivonatban lapunk más helyén közlünk. A tárgysorozat 7. pontja alá volt felvéve a 800,000 koronás kölcsön tárgyalása, illetve megszavazása. A polgármester már megelőzőleg egy tervezetet dolgozott ki e kölcsön ügyben, melyet minden adófizető polgárnak megküldött. Ez előterjesztésében a kölcsönt következőleg indokolja meg:

1. A városház az előmutatott jogerős terv szerint	193.191 kor.
2. A városháztelek vételára 91—897. képv.-t. határozat szerint	37 850 „
3. Belső berendezés	10.000 „
4. Vágóhid jogerős terv szerint	67.662 „
5. Iskola a 161—899. képv.-t. határozat szerint	120.000 „
6. Csizmadia stb. szín legmagasabb ár	100.000 „
7. Járda	60.000 „
8. Jelenleg fent álló terhek convertálva	140.000 „
9. Előre nem látható kiadások	80.716 „

Tenát összesen . 760.000 kor.

A felkölcsönzendő 800,000 koronának 5% tőke-törlesztés és kamat 40,000 korona, mely fedezetet nyer:

1. Az 1900. évi költségvetés kiadás VI. rovat 1, 2., 3., 4. és 5. folyó számai alatt felsorolt terhek ez idő szerint fizetendő kamatai	14.450 kor.
2. Az idézett költségvetés kiadás VII. rovata 1. folyó szám alatt felemlített házbér	2.700 „
3. Tisztviselői nyugdíj-alap kiadás VIII. rovat 3. folyószám	2 000 „
4. A tervezett városház 4. bolthelyisége á 600 korona	2 400 „
5. A tervezett városház nagyterme	2 000 „
6. Iskola házbére	1.000 „
7. Iskolai kiadásokba 50 százalék államosítás esetén	3 590 „
8. Vágóhid befektetési összegének 10 százaléka	6.766 „
9. Járda költség felének visszatérítése folytán 30.000 koronának 5 százalék kamata	1.500 „
10. A kölcsönből fent maradt 40.000 koronának 5 százalék kamata	2 000 „

Tehát összesen . 38 406 kor

Világos képét mutatja e számítás, hogy 40,000 korona évi kiadásból biztos fedezetet nyer 38,406 korona és födözetlen csupán 1594 korona, a mi a pótdadó alapját képező 73,497 korona 42 fillér adónak 2% -át képezi.

Az ügy névszerinti szavazás alá került. Felvétele mellett szavaztak 20-an, ellene 8-an, azonban mivel nem volt meg az abszolút többség, az ügy 30 napra újabban kitűzetik.

Tárgysorozatra volt felvéve a szervezeti szabályrendelet életbeléptetése iránt való tervezet, melyet a közgyűlés elfogadott. — Tárgyaltatott a köz-birtokosságnak javaslata, mely szerint a közbirtokosság tulajdonát képező 300,000 koronának a kamata a birtokosság adójába tudassék. A tanács javaslata, mely szerint az aránynak megfelelőleg egy névsor dolgozó ki, a közgyűlés elfogadta. A kö-és agyagipari szakiskola bizottságába dr. *Kassay* Abert és *Demeter* Dénes választottak meg. — Rápolti Domokos és társai, — mivel a képviselő-testület azon javaslatukat, hogy a Varga-patakot saját költségükön beföldik azonban azt továbbra a város tartsa fenn, nem fogadta el — ajánlatukat visszavették. A telefon hálózatba a rendőrség és a tűzörség bekapcsolását a közgyűlés megszavazta. A gyűlés este 6 órakor ért véget.

Iparosok fillérestélye. A polgári önképző egy-let 19-iki fillérestélyén közreműködnek: Gróf *László* Ádám cimbalomszólót ad elő, *Máté* Róza, *Kun* Lina szavalnak, *Donáth* Ilka és *Szántó* Ferencz énekelnek, *Kállay* Sándor felolvas. Az estélyt *Pataki* Ilona, *Márton* Erzsé, *Bányai* Sándor és *Vetési* Imre rendezik.

Vívó iskola városunkban. *Halácsy* Antal okleveles torna- és vívótanár (23 érdemrend és 16 dísz-oklevél tulajdonosa) kellő számú jelentkezés esetén városunkban f. hó 15-től három óra terjedő vívó-iskolát nyit. A mester számtalan elismerő nyilatkozat birtokában van, amelyeket az ország különböző és nagyobb városaiban állítottak ki számára a tanfolyamban résztvevők. Tanítja a vívás minden fajtát és módszerét, továbbá a műkerékpározást, melyben kiváló művész, a tornászatot stb. A tanítási időt így tervezi. *Tanítási idő:* Hétfő, szerda, péntek d. u. 2 órától esti 9 óráig. *Tandij:* magánóra 1 óra 25 frt bármely időben és helyen, társasóra 1 óra 10 frt, tanuló ifjúság 1 óra 1 frt, lányok díjmentesen ta-

mulhatnak különóránban csoportban, kereskedő ifjúság 5 frt. Az aláírások lapunk szerkesztőségében eszközölhetők.

A Nőegylet fillérestélye. A Nőegylet utóbbi estélyének, melyet *Daróczy* növérék rendeztek, szép közönsége volt. A legsikerültebb pontja az estélynek a *Királyné* apotheozisa volt, melyet *Harmath* Ödön rendezett. Sikerülten adta elő *Szabó* Farkasné, *Benedek* Elek *Fiam lakodalmán* monológját. Közben *Embery* Árpád olvasott föl. A 21-iki estélyt mint értesítenek *Szajdel* Zsuzsa rendezi, aki élvezetesnek ígérkező programról gondoskodott.

A búr szabadság. Az emberek e kérdéssel üdvözlik egymást: mi hír a háborúról? A felelet ma az: Délafrikában megfordult a háboru kockája, az angolok győznek, vége a búr szabadságnak, egész London kankánt tánczol örömeiben. Van egy szépirodalmi hetilapunk, az ország legelterjedtebb és legnépszerűbb képes ujságja: az *Ország-Világ*, mely hétről-hétre eredeti felvételek nyomán mutatja be a háboru eseményeit, mindenszáma tele van a véres események idegizgató képeivel. Az *Ország-Világ* előfizetési ára 2 frt negyedévenként. A kiadóhivatal, mely Hold-u. 7. sz. a. van, mutatványpéldányt ingyen küld.

Műkedvelők estélye. A mulatságok sokaságában már-már öreggé kezd válni a vármegyeház díszterme, melynek legutóbbi derűs estélyét a Felsőleányiskola által 10-én rendezett műkedvelői estély képezte. Annak a sok meleg leányszemnek a ragyogása, mely már hosszú hetek óta rejtelmes vágygál nézett az estének álmai elé, tette fényessé a komor falakat, — s mondjuk ki őszintén — hosszú unalmas mulatságokat látott dísztermet. Nagy volt az érdeklődés az estély iránt, mely művészi szenzációkban bővelkedett. Pompában, fényben és vidámságban, méltóan eddigi mulatságaihoz, zajlott le az estély, amelyen együtt volt városunk előkelő társaságának színe-java. Nyolcz órakor kezdődött meg a műsor. Egy tündérajáték volt az első szám. Váradi és Poldini szerzeményét, *Jancsi és Juliskát* játszotta *Morascher* Hugó szakavatott vezetése mellett az intézet 28 növendéke. A zongorarészt *Lántzky* Alexa és *Szöllösi* Irén, szintén intézeti növendékek játszották. A kedves leánysereg előadásában pompásan érvényesült minden egyes részlet. A második számot *Hann* Peppi foglalta le. Már a pusztta megjelenése is hatott. *Jókai* *A holt költő szerelmét* szavalta. Tiszta csengő hangja, amelyhez előadásának ereje járult, érthetővé teszi a nagy sikert, melyet aratott. A leányiskolai növendékek éneke után *Koncz* Ármin énekelte zongora kíséret mellett *Wagner* *Wolfram ábrándját*, élvezetet nyújtva érczes bariton-jával. A közönség frenetikus tapssal jutalmazta, s ő viszont ráadásul egy pár szép magyar népdalt énekel el melegséggel, érzéssel és sok közvetlenséggel. Éneke után 12 növendék adta elő zongorakisérettel *Bargiel* op. 35. *Tavasz-át*. A harmadik attrakciója a hangversenynek *Hollaki* Ártúr főispán volt. A *Szózat*-ot és magyar *Hymnus-t* játszotta zongorán *Liszt* Ferencz átitatában. *Hollaki* a műkedvelők virtuozának legjelesebbike, kitűnő zongorajátékával ez alkalommal is magával ragadta a közönséget, amely alig győzte tapssal, elismeréssel. A műsor befejező pontját a *Rákóczy-induló* képezte, melyet női karra *Szentgály*, míg zenére *Morascher* Hugó alkalmazott. Az énekrészt a leányiskolai énekkar énekelte, míg a zongora részt *Szöllösi* Irén játszotta, *Sándorka* pedig egész zenekarával kísérette. — A műsor után tánc következett, a mely a legjobb hangulatban majdnem reggelig tartott. Méltán illeti elismerés *Weinberger* Fanni igazgatónőt, aki csaknem egy maga hozta össze ezt a nagyszabású műsort, a mely így kimagasló pontja lett az egész farsangi és bójti estélyeknek.

Vizsgabál. Székelykereszturon *Simkovits* József táncztanító kezdő és haladó növendékeivel zártkörű vizsgabált rendez a Horváth Istvánné-féle táncsteremben. Belépti-díj személyenként 80 fillér, családjegy 1 korona 60 fillér. Kezdeté este fél 8 órakor.

Az ötkoronások kibocsátása. Az öt koronások alkalmasint már e hó folyamán fognak forgalomba kerülni. Az új ezüstpénz nagyon tetszetős és művészeti kivitelű. Egyik felén ő felsége a király mellképe és a következő latin felírás van *Franc Jos. I. D. G. Imp. Austr. Rex. Boh. Gal. Ill. Etc. Et. Ap. Rex. Hung.* Az ötkoronás peremére mélyített írásban a király jelmondata van bevésve. Az osztrák ötkoronás másik felén gyöngyfüzér által megkoszorozottan a császári sas van e felirással: *Quinque Coronae.* A belső kör és egy, szintén gyöngy-zsinórból képzett szélkörzet között, a pénz alsó részén, egy kis pajzsban van a verés évszáma, mellette

balról az 5-ös szám s jobbról a rövidített értékjegy cor. A külső tér többi részét egy babér-guirlande tölti ki, melyen szimmetrikusan csoportosítva, öt kerek pajzsocská van; ezek mindenikén ismét a császári korona látható az egykoronásokról ismert stylizálásban. Az új pénzdaráb körülbelül olyan nagy, mint a tallér, tehát kisebb, mint az egykori kétforintosok, az ötmárkás és ötfrankos. Ennek pedig az a magyarázata, hogy lehetőleg magas értékű és mégis tetszetős és könnyen kezelhető pénzdarabot akartak produkálni. Így hát az ötkoronás nagyon szép pénzdaráb és kétségkívül mihamar népszerű lesz. Az ötkoronásokból senki sem köteles 250 koronánál, vagyis 50 darabnál többet fizetésül elfogadni.

Egyről-másról.

Kolozsvár, márcz. 15.

A mikor Karneval herceg ötvenkét napos uralma véget ért, azt gondoltam, hogy az öreg Vigadó falai, honnan az egész farsangon majdnem minden este ezernyi csillár szórta szét sugarait s vidám muzsikaszó hangzott szét, legalább bizonyos időre elcsendesülnek s a tücsök veszi át csendes birodalmát. Ámde szörnyen csalódtam. A hivatalos farsang ugyan eltelt s talán egyes lányok apa el is készítette a mérleget és lezárta farsangi számadásait, de a Vigadó azért nem lett csendes. A hegedű akkordjai tovább zsongtak s a tüzes ifjú párok most is úgy lejtik a keringőt, meg a csárdást a sima parketten, mintha a farsang éppen most kezdődött volna.

A bőjti mulatságok sorát a Dávid Ferencz-Egylet házi estélye nyitotta meg, mely hangversenyyel volt összekötve. A műsoron több zenei tehetség szerepelt, ámde mindket közelebből csak Benedek Elek, a hírneves székely író érdekelt, ki az estélyen felolvasással vett részt. Egy darab erdővidéki történetet varázsolt elénk; mesélt nagyapókról az ő vonzó egyéniségevel, lebilincselő modorával. A kolozsvári közönség ez alkalommal felhasználta arra is, hogy Székelyföldünk e büszkeségét óvácziókban részesítse abból az alkalomból, hogy a Kisfaludy-Társaság tagjai sorába választotta.

A Dávid-Ferencz-Egylet estélyén kívül még volt több mulatság is a bőjton, melyek a farsangról kiszorultak, de ezeknek a leírását azt hiszem, ugy az igen tisztelt szerkesztő ur, valamint a szives olvasó elengedi annál is inkább, mivel a mi, vagy jobban mondva, az önök kis metropolisában is igen sok sikerült mulatság volt ez évben. Bizonyára szívesen, jól eső örömmel s lehet fájó sóhajjal is fognak visszaemlékezni arra a tündérestre, melyet a mult szombaton varázsoltak elé a felsőbbteleányiskolások.

Mulatságról esvén szó, egy titkot árulok el önöknek kedves kisasszonyok és szép asszonyok, a minék bizonyára meg fognak örvendeni. Olyan dologról van szó, a minő még nem történt az ős Budvára aljában, pedig ott ugyancsak sok minden történt. Látom, hogy mennyire kíváncsiak, színt hallom, hogy miként kiálltanak rám, hogy már mondjam meg: mi az. Hát megmondom. Egy idő óta ugyancsak valami fontos dologról sugnak-bugnak az udvarhelymegyei egyetemi hallgatók. A fama azt suttogja, hogy salán valami egyetemi estélyt szándékoznak rendezni a nyáron Székely-Udvarhelyt. Biztosabb adat még nem jutott tudomásomra, ámde azt hiszem, ez a pusztá hír is elegendő arra, hogy örömmel töltse el önöknek szívüket bájos kisasszonyok.

Mig az udvarhelyi jótékony Nőegylet a téli időszakban minden héten gyűjtőgeti a filléreket a szegények számára az ugynevezett fillérestélyek alkalmával: addig a kolozsvári Nőegylet a karácsonyi és tavaszi virágbazárokat használja fel arra, hogy a jótékonyt oltárán áldozzon. Az ideji virágbazár a mult héten folyt le a városi vigadóban, a hol Kolozsvár szépei kínálgatták áruikat a jótékonyt szent nevében Nincs is semmi, a mi úgy meglágyíthatná a kemény férfi szíveket, mint egyik-másik nő szem bájos tekintete, s éppen azért minden, a mit a nők szoktak rendezni, fényesen sikerül. Kísérje is áldás munkájukat, mert sok szegény árvának arczáról törlik le a fájdalom keserű könnyeit.

Kubelik Jean, a csehkertész fia, ugy látszik megszerette Kolozsvárt, mert másodsor is eljött hozzánk hangversenyezni. Azt mondja, hogy nagyon szereti a magyarokat. Hát én azt teljesen elhiszem, mert sehol annyi dicséretet s talán annyi pénzt nem kapott, mint nálunk. Lapjaink felfedezték, de nem elégedtek meg ezzel, hanem felavatták második Paganininek. Én ugy gondolom, hogy ez tuzás. Nem annyira tüneményes alak ő, mint a minőnek hirdetik. Csak olyan cseh hegedűs, a milyen Csehországban majdnem minden bokorban terem. Elismerem, hogy technikája fejlett és brilláns, de azokat az üveghangokat még nem kezeli teljes biztonsággal, még sok gyakorlatra van szüksége. Nem tagadom: kiváló zenei talentum, de azt is el kell ismernünk, hogy nálánál nagyobb zenei virtuoz, ki fiatalabb korában többet produkált, mint ő, nem egy van. Csak egy párat említek fel. Handel mester 10 éves korában fogalmazott egy Sonatát, már mint 14 éves gyermek elragadóan játszott a nyilvánosság előtt; 21 éves korában szerkesztette első operáját Rodrigót és a híres Rina dót. Haydn 13 éves korában egy misét szerzett; Bach 18 éves korában, mint udvari zenesz Weimarban kitünően játszott. Valamennyi zenei csoda között azonban legnagyobb volt Mozart, ki már 4 éves korában dallamokat gondolt ki, s 12 éves korában megírta első nagy operáját. A zongorázásban ritkította párját. Egész Európa bálulta. Vagy említem-e Wintert, Mendelssohnt és Schubertet, kik már kis korukban annyira kitűntek, mint kiváló zenei virtuozok. És ők még sem kaptak annyi dicséretet, mint Kubelik. Különben Magyarországon bőségesen kijutt az idegennek az elismerésből, de hazánk fiait, bármely kiváló is legyenek, még észre venni sem akarják. Vajjon még meddig tart az idegenláz? Meddig hordják külföldre idegen művészek a mi pénzünket?

Biró Lajos.

Szerkesztői üzenetek.

Kéziratok nem adatnak vissza. — Névtelen levelekre nem válaszolunk.

Gy—s M—ly. H—tt. A tanító egyletnek 8-án A.-Sófalván tartott évnegyedes közgyűléséről beküldött szives tudósítása jövő számunkra maradt, a mielőtt azt bizonytalannal hozni fogjuk.

F. M. K. O.—. Mi nem tehetjük, azonban fog akadni olyan zuglap, a mely annak helyet ad.

Nyomatott Becsek D. Fia könyvnyomdájában.

FOGORVOS PERL JÓZSEF

American Dentist

Amerikában kiképzett plombeur a napokban ide érkezik.

Készít műfogakat és légnymatu fogsorokat vulcanitban és aranyban. Korona és hidmunka. Végez mindennemű fogorvosi műtétet, u. m.: fogaknak teljesen fájdalom nélkül való kihuzását, fogaknak tömését arannyal és más jónak bizonyult tömőanyaggal.

A műterem a „Budapest szálloda“ 3-ik szám alatti szobájában van.

Tartózkodás folyó hó 30-áig.

624—1899 szám.

vh.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a sz.-udvarhelyi kir. törvényszék 1899. évi 6515. számú végzése következtében dr. Kovács Mór ügyvéd által képviselt Székelyegyleti első takarékpénztár javára Nagy Ferencz sts. peteki lakosok ellen 100 kor. s jár. erejéig 1899. évi december hó 7-én foganatosított kielégítési végrehajtás utján lefoglalt és 926 koronára becsült I. Miklós Jánosnál 2 ökör, 2 tehén, 2 borju. II. id. Biró V. Andrásnál 2 kancza ló, 1 szekér, 1 udor széna, és 1 vasekből álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek az Oklándi kir. járásbírószág 1899. évi V. 320/2 számú végzése folytán 100 kor. tőkekövetelés, ennek 1899. évi május hó 18 napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltó díj és eddig összesen 103 kor. 92 filben bíróilag már megállapított költségek erejéig Peteken alpereseknél leendő eszközlésére 1900. évi márczius hó 30. napjának délelőtti 12 órája határidőül kitzetetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. és 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárvezeendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102 §. értelmében ezek javára is elrendeltetik. Kelt H.-Okládon, 1900. évi márczius hó 7-én.

Pollák Ignác,
kir. b. végreh.

639—1900.

vh. szám.

Árverési hirdetmény.

Alulirt bírósági végrehajtó az 1881. évi LX. t.-cz. 102. §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a sz.-udvarhelyi kir. törvényszék 1899. évi 5982 számú végzése következtében dr. Kovács Mór ügyvéd által képviselt Székelyegyleti első takarékpénztár javára Nagy András és sts. peteki lakosok ellen 80 kor. s jár. erejéig 1899. évi november hó 13-n foganatosított kielégítési végreh. utján lefoglalt és 1199 koronára becsült Mahay hídi Sámuelnél 2 ökör, 1 malacz, 1 bivalbocs, 1 szekér, 1 vaseke és 4 szekér széna. II. Biró V. Andrásnál 15 kalongya zab, 2 tehén, 1 ökör tiuó, 1 borju. III. Szabó Mózesnél 2 ökör, 1 tehén. IV. Jakab Sándornál 1 vastengelyű ló szekér, 1 ökör szekér, 2 lóhám, 2 ökör és 2 udor szénából álló ingóságok nyilvános árverésen eladatnak.

Mely árverésnek a h.-oklándi kir. járásbírószág 1899. évi V. 273/2 számú végzése folytán 80 kor. tőkekövetelés, ennek 1899. évi június hó 29 napjától járó 6% kamatai, 1/3% váltó díj és eddig összesen 101 kor. 28 filben bíróilag már megállapított

költségek erejéig Peteken alpereseknél leendő eszközlésére 1900. évi márczius 30. napjának délelőtti 9 órája határidőül kitzetetik és ahhoz a venni szándékozók oly megjegyzéssel hivatnak meg, hogy az érintett ingóságok az 1881. évi LX. t.-cz. 107. 108. §-a értelmében készpénzfizetés mellett, a legtöbbet ígérőnek becsáron alul is el fognak adatni.

Amennyiben az elárvezeendő ingóságokat mások is le és felülfoglaltatták és azokra kielégítési jogot nyertek volna, ezen árverés az 1881. évi LX. t.-cz. 102. § értelmében ezek javára is elrendeltetik.

Kelt H.-Okládon, 1900. évi márczius hó 7 napján.

Pollák Ignác,
kir. b. vh.

Egy alig használt, kitünő szerkezetű valódi angol

Helical Premier

Biczikli

eladó. — Czim e lap kiadóhivatalában megtudható.

5002—59. szám.

Árverési hirdetményi kivonat.

A sz.-kereszturi kir. járásbírószág mint tlkvi. hatóság közhírré teszi, hogy Székelyegyleti első takarékpénztár (fiók) végrehajthatónak, ifj. Patakfalvi Mózes és társai végrehajtást szenvedők elleni 1140 korona, (570 frt) tőke követelés és járulékal iránti végrehajtásos ügyében a sz.-udvarhelyi kir. törvényszék, a sz.-kereszturi kir. járásbírószág területén lévő sz.-kereszturi 1573. tjkvben foglalt 885¹/₁, 886¹/₁, 887¹/₁ és 888¹/₁ hrsz. ingatlanra 1320 korona (660 frt)-ban ezennel megállapított kikiáltási árban az újabb árverést elrendelte, és hogy a fenebb megjelölt ingatlan az 1900. évi április hó 10-ik napjának d. e. 9 órája tlkvi hatóság hivatalos helyiségében a megtartandó nyilvános árverésen a megállapított kikiáltási áron alól eladatni nem fognak.

Árverezni szándékozók tartoznak az ingatlan becsárnak 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42 § ában jelzett árfolyammal számított és az 1881. évi november hó 1-én 3333. sz. a. kelt I. M. rendelet 8 §-ában kijelölt óvadékképes értékpapirban a kiküldött kezéhez letenni avagy az 1881. LX. t.-cz. 170. §-a értelmében a bánat pénznek a bíróságnál előleges elhelyezéséről kiállított szabályszerű elismervényt átszolgáltatni.

A kir. jbiróság, mint tlkvi hatóság.
Sz.-Keresztur 1900. február 21-én.

Veress,
kir. aljbiró.

Richter-féle

Horgony-Pain-Expeller

Liniment. Capsici comp.

Ezen hírneves háziszser ellentállt az idő megpróbálásának, mert már több mint 30 év óta megbízható, fájdalomcsillapító bedörzsölésként alkalmaztatik közvénynél, csúznál, tagszaggatásnál és meghűléseknel és az orvosok által bedörzsölésekre is mindig gyakrabban rendeltek. A valódi Horgony-Pain-Expeller, gyakorta Horgony-Liniment. elnevezés alatt, nem titkos szer, hanem igazi népszerű háziszser, melynek egy háztartásban sem kellene hiányozni. 40 kr., 70 kr. és 1 frt. üvegenkénti árban majdnem minden gyógyszerertárban készletben van; főraktár: Török József gyógyszerésznél Budapesten. Bevásárlás alkalmával igen óvatosak legyünk, mert több kisebbértékű utánzat van forgalomban. Ki nem akar megkárosodni, az minden egyes üveget „Horgony“ védjegy és Richter-özégjegyzés nélkül mint nem valódit utasítsa vissza. RICHTER F. AD. és társa, RUDOLSTADT ca. és kir. udvari szállító.